

Uroczystość Bożego Ciała – tradycje i obyczaje

Święto Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa nazywane Bożym Ciałem to liturgiczna uroczystość, obchodzona zawsze w czwartek, 11 dni po Zielonych Świątkach i 60 dni po Wielkanocy, między 21 maja a 23 czerwca. Boże Ciało oraz następne osiem dni – oktawa – dla katolików oznacza publiczne wyznanie wiary w obecność Jezusa Chrystusa w Najświętszym Sakramencie. Święto, poza swoją religijną wymową, ma także ważne miejsce w polskiej tradycji ludowej.

Obchody Bożego Ciała zostały zapoczątkowane w 1246 roku w Belgii. Ich inicjatorką była św. Julianna z Liège, przeorysza klasztoru augustianek z Mont Cornillon, którą Jezus podczas objawienia prosił o święto Eucharystii. Pod wpływem tych objawień miejscowy biskup Robert ustanowił w 1246 r. święto Bożego Ciała, początkowo dla jego diecezji Liège. W 1252 r. legat papieski rozszerzył obchodzenie tego święta na Germanię. Jednak dopiero po cudzie eucharystycznym, jaki zdarzył się w 1262 roku we włoskiej miejscowości Bolsena, gdzie hostia zaczęła krwawić, papież Urban IV w 1264 roku bullą „Transiturus” ustanowił święto Bożego Ciała dla całego Kościoła.

W Polsce po raz pierwszy wprowadził tę uroczystość biskup Nankier w 1320 r. w diecezji krakowskiej. W 1420 r. na synodzie gnieźnieńskim uznano Boże Ciało za uroczystość powszechną obchodzoną we wszystkich kościołach w państwie.

Procesje eucharystyczne w dniu Bożego Ciała wprowadzono trochę później niż samo święto. Tradycyjnie brały w nich udział władze miejskie, wojsko, cechy rzemieślnicze oraz liczne bractwa. Do dziś w niektórych częściach Włoch czy Ameryki Łacińskiej ulice, którymi przechodzi procesja Bożego Ciała, wykładane są kwiatami. W Hiszpanii kwiatami dekoruje się również ściany domów. Utworzenie dywanu usypanego z tysięcy kwiatów nawiązuje do tradycji średniowiecznej, kiedy to królewskie ogrody przekazywały w tym dniu na rzecz Kościoła kwiaty, które miały posłużyć do przyozdobienia katedr dla uświetnienia uroczystości Bożego Ciała.

W święto Bożego Ciała buduje się ołtarze ustawione pod gołym niebem. Zawierają one miejsce na monstrancję,

a także symbole religijne, jak również elementy symbolizujące grupy zawodowe, organizacje, zrzeszenia, które je wykonują. Są pięknie ukwiecone i przybrane zielonymi drzewkami, najczęściej brzoźkami lub gałęziami lipy. Gałązki brzozy miały kiedyś duże znaczenie symboliczne. Wykorzystywane były do zabiegów leczniczych, magicznych i ochronnych. Po uroczystości uczestnicy odtamywali gałązki, którymi były udekorowane ołtarze i zabierali ze sobą. Wtykali je w ziemię, na granicy pól, aby zabezpieczały zasiewy przed burzami, chorobami i szkodnikami. Wkładali pod strzechy, by chroniły dom i zabudowania gospodarskie przed pożarem i innymi żywiołami.

Dziś także wiele osób zabiera brzożowe gałązki do domu, wierząc, że są źródłem Bożego błogosławieństwa i chronią od wszelkich nieszczęść. Niewiele osób pamięta o znaczeniu tego zwyczaju, który odnosił się głównie do zabiegów o charakterze agrarnym.

Procesja Bożego Ciała

Procesja do czterech ołtarzy jest najważniejszym elementem święta Bożego Ciała. Przy ołtarzach czytana jest Ewangelia i celebrians udziela wiernym błogosławieństwa monstrancją z Najświętszym Sakramentem. Przebieg procesji ma ustaloną formę – ksiądz pod baldachimem niesie monstrancję od ołtarza do ołtarza, w powietrzu unosi się zapach kadzidła, słychać dźwięki dzwonów, dziewczynki sypią płatki kwiatów, chłopcy dzwonią małymi dzwonkami. Przed baldachimem niesione są chorągwie, fe-retrony i sztandary, a za baldachimem podążają wierni. W niektórych regionach na tę okazję zakładany jest strój ludowy, co podkreśla przywiązanie do tradycji regionalnej.

Najbarwniejsze procesje Bożego Ciała odbywają się w Łowiczu i Spycimierzu, gdzie w czwartkowe święto robione są uliczne dywany kwiatowe, „ludowo” jest też na Podhalu. A przemyska procesja ulicami miasta łączy wiernych obrządku łacińskiego i grekokatolickiego. Na ukształtowanie się barwnych procesji z okazji Bożego Ciała znaczny wpływ wywarło naśladowanie uroczystych wjazdów królów i arystokratów urządzanych z okazji ważnych wydarzeń państwowych.

Procesje Bożego Ciała na przestrzeni wieków były też wykorzystywane do akcentowania wydarzeń politycz-

(Ciąg dalszy na stronie 3)

Niepokalana ZE WZGÓRZA WIGIERSKIEGO

NR 23(602) 4/06/23

Biuletyn informacyjny parafii p.w. Niekokalanego Poczęcia NMP w Wigrach Wigerskiego Areopagu Nowej Ewangelizacji i Fundacji Wigry.Pro

ROK LITURGICZNY A/I

NIEDZIELA NAJŚWIĘTSZEJ TRÓJCY

Wj 34,4b-6,8-9

Bóg miłosierny i łagodny

2 Kor 13,11-13 Pozdrowienie
w imię Trójcy Świętej

1,31b-18 Bóg powstał swego
Syna na świat, aby świat
został zbawiony

Dzisiejsza Ewangelia przytacza fragment nocnej rozmowy Jezusa z Nikodemem, członkiem Wysokiej Rady Żydowskiej, tym, o którym późniejsza tradycja chrześcijańska powiada, iż stał się uczniem Jezusa.

Jezus w rozmowie ujawnia mu prawdę o sobie jako Mesjaszu i Synu Bożym. Ujawnia mu też zaskakującą Żyda prawdę o Bogu, który kocha cały świat i wszystkich ludzi, i pragnie każdego doprowadzić do zbawienia i wiecznego życia, a nie do potępienia i wiecznej śmierci. Kto wierzy w takiego Jezusa, nie podlega potępieniu.

Jezus przychodzi na świat jako światło, które wskazuje – niczym latarnia morską – drogę do bezpiecznego portu: do domu Ojca. Nie wszyscy jednak, jak zauważa smutno Jezus, pragną do tego portu trafić – niektórzy wolą pozostawanie w ciemnościach, aby ich „uczynki nie zostały ujawnione”.

Jezu, przymnóż nam wiary w Ciebie, byśmy „nie podlegali sądowi i potępieniu”! Oświełaj naszą drogę do domu Ojca, który jest samą Miłością.

ks. Wojciech Michniewicz

Z NAUCZANIA ŚW. JANA PAWŁA II

Do Ducha Świętego zwraca się myśl i serce Kościoła przy końcu dwudziestego wieku i w perspektywie trzeciego tysiąclecia od przyjścia na świat Jezusa Chrystusa, gdy stajemy w obliczu wielkiego Jubileuszu, którym Kościół pragnie uczcić to wydarzenie. Przyjście to mierzy się skalą

czasu jako wydarzenie przynależące do dziejów człowieka na ziemi. Stosowana powszechnie rachuba czasu określa poszczególne lata, stulecia i tysiąclecia wedle tego, jak przebiegają one przed lub po narodzeniu Chrystusa. Równocześnie zaś wydarzenie to oznacza dla nas, chrześcijan, według słów Apostoła „pełnię czasu” (por. Ga 4,4), gdyż w nim dzieło człowieka zostało dogłębnie przeniknięte „miarą” Boga samego: transcendentną obecnością wiecznego „Teraz”. Tego, „Który jest, Który był, i Który przychodzi”. Tego, który jest „Alfy i Omegą, Pierwszym i Ostatnim, Początkiem i Końcem” (Ap 1,8;22,13). „Tak bowiem Bóg umiłował świat, że Syna swego Jednorodzonego dał, aby każdy, kto w Niego wierzy, nie zginął, ale miał życie wieczne” (J 3,16). „Gdy jednak nadeszła pełnia czasu, zesłał Bóg Syna swego, zrodzonego z niewiasty (...), abyśmy mogli otrzymać przybrane synostwo” (Ga 4,4 n.). Dokonało się zaś owo Wcielenie

Syna-Słowa za sprawą Ducha Świętego.

Obaj Ewangelisci, którym zawdzięczamy opis narodzin i dzieciństwa Jezusa z Nazaretu, wypowiadają się w tej sprawie w taki sam sposób. Według Łukasza, przy zwiastowaniu narodzin Jezusa, Maryja pyta: „Jakże się to stanie, skoro nie znam męża?”. Na to zaś otrzymuje odpowiedź: „Duch Święty zstąpi na Ciebie i moc Najwyższego osłoni Cię. Dlatego też Święte, które się narodzi, będzie nazwane Synem Bożym” (Łk 1,34 n.).

U Mateusza czytamy wprost: „Z narodzeniem Jezusa Chrystusa było tak. Po zaślubinach Matki Jego, Maryi, z Józefem, w pierwim nim zamieszkali razem, znalazła się brzemiennej za sprawą Ducha Świętego” (Mt 1,18). Zaniepokojony zaś tym stanem rzeczy Józef, otrzymuje w czasie snu następujące wyjaśnienie: „(...) nie bój się wziąć do siebie: Maryi, twojej Małżonki; albowiem z Ducha Świętego jest to, co się w Niej poczęło. Porodzi Syna, któremu nadasz imię. Jezus, On bowiem zbawi swój lud od jego grzechów” (Mt 1,20 n.).

Dlatego też Kościół od początku wyznaje tajemnicę Wcielenia, tę kluczową prawdę wiary, odwołując się do Ducha Świętego. Tak brzmi Symbol Apostolski: „który się poczęł z Ducha Świętego, narodził się z Maryi Panny”.

Dominum et Vivificantem 49

PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA NIEPOKALANEGO POCZĘCIA NMP W WIGRACH

✉ WIGRY 11, 16-402 SUWAŁKI – Ks. PROBOSZCZ ☎ 508 27 27 52; Ks. HENRYK ☎ 515 04 88 99

NUMER KONTA PARAFIALNEGO: 49 9367 0007 0010 0050 7349 0001

https://parafia.wigry.pro

https://fundacja.wigry.pro

PORZĄDEK MSZY ŚW.

NIEDZIELA: 9:00, 12:00, VI-IX: 19:00 / (X-V: 15:00); MAĆKOWA RUDA 10:30. W TYGODNIU: 7:30 / (RORATY 7:00), 18:30

OGŁOSZENIA PARAFIALNE

◆ Dziś Uroczystość Zesłania Ducha Świętego, kończy się Okres Wielkanocny i czas przyjmowania Komunii św. wielkanocnej. Odpust zupełny może uzyskać wierny, który w kościele lub kaplicy Dziś Niedziela Najświętszej Trójcy. Zapraszamy od czwartku do udziału w nabożeństwach czerwcowych o godz. 18.00, a w niedzielę po mszy św. o godz. 9.00. Od czerwca do września wieczorna Msza św. w niedzielę o godz. 19.00. Dziękujemy ks. Ryszardowi i ks. Krzysztofowi za pomoc duszpasterską.

◆ W czwartek Uroczystość Bożego Ciała. Msze św. o godz. 9.00, 11.00 (z procesją) i 19.00. Prosimy o przygotowanie kwiatków do sypania, procesji (Bractwo Św. Józefa) i ołtarzyków przez mieszkańców: I - Piernie i Królówek; II - Leszczewo; III - Żubrówka Stara i Nowa; IV - Akcja Katolicka. Spotkanie rodziców dzieci klas II w niedzielę 18.VI o godz. 11.30.

◆ W tym tygodniu: wtorek spotkanie biblijne, a Bractwa św. Józefa w środę 14.VI po mszy wieczornej z udziałem Bp Marka Szkudło (którego stolicą tytularną są Wigry); 8-10.VI rocznica pobytu św. JPII na Wigrach.

◆ W niedzielę 11.VI o godz. 12.00 Msza św. polowa w ogrodach klasztornych z udziałem Reprezentacyjnej Orkiestry Wojska Polskiego z koncertem, połączone z piknikiem, pokazami służb, festynem. Prosimy przynosić fanty i upiec ciasta do loterii (ofiary na leczenie dzieci).

◆ Można zamawiać Mszę św. o urodzaje i błog. pól i rolników. 10.VI Leszczewo 19 o godz. 10.00.

◆ Zapraszamy do codziennej Adoracji NS w intencji pokoju na świecie. Różaniec o godz. 17.30, a w niedzielę po mszy o 9.00. Intencja na czerwiec: Módlmy się o światło i moc Ducha Świętego dla odpowiedzialnych za podejmowane wysiłki na rzecz pokoju i pojednania, aby ich decyzje przynosiły błogostawione owoce zwaśnionym narodom i społecznościom na całym świecie.

◆ W Ełku 17.VI odbędzie się KONGRES RUCHÓW, WSPÓLNOT I STOWARZYSZEŃ KOŚCIELNYCH DIECEZJI EŁCKIEJ. Zachęcamy do udziału przedstawicieli Róż Różańcowych, Akcji Katolickiej, Dzieła Nieustannej Nowenny i innych wspól-

(Ciąg dalszy na stronie 3)

INTENCJE MSZY ŚWIĘTYCH

4/06 NIEDZIELA TRÓJCY ŚWIĘTEJ

9:00 - za Halinę Nieszczerzewską z ok. 90 ur. o Boże błog. op. Maryi dla niej i całej rodz.

9:00 - +Feliksa, Zygmunt, +z r. Świąckich, Hołubowiczów

9:00 - +Wiesław, Paweł, z r. Sudnik, Parszywka

12:00 - za parafian

12:00 - +Jan Hołubowicz

12:00 - +Jadwiga Wierzbicka

19:00 - +Jadwiga, Apolinary, Leokadia, Jan, Józef, Zbigniew

Maćkowska Ruda; 10:30 - za Janinę o ulgę w cierpieniu

5.06 PONIEDZIAŁEK: ŚW. BONIFACEGO

7:30 - +Zuzanna Rowińska

18:30 - +Janina, Anna, Stanisława(k)

18:30 - +z r. Trockich, Trzcianowskich, Kozłowskich, Pietrewiczów, d.w.cz.ć.

6/06 WTOREK

7:30 - o zdrowie Boże bł. op. Maryi dla Jerzego

18:30 - +Eugeniusz Bazylewicz 3r.s. (od syna Jana z r.)

18:30 - za Koła Róż. św. JPII, Andrzeja Boboli, Jana Bosko, Faustyny, Stanisława Papczyńskiego

7/06 ŚRODA

7:30 - o łaskę zbawienia dla Marcelina

18:30 - za Wiesława o uwolnienie z nałogu, uzdrowienie duszy i ciała

18:30 - +Celestyna Alboszta 5r. śm.

8/06 CZWARTEK: NAJŚW. CIAŁA I KRWI CHRYSYUSA

9:00 - Boże bł.op.Maryi dzieci wnuków prawnuków

9:00 - +Helena i Henryk Wojtkiewicz

11:00 - za parafian

11:00 - za rodz. chrzest. Helenę i Antoniego o Boże bł. op. Maryi

19:00 - +z r. Zarębów i Misiukanów

9/06 PIĄTEK

7:30 - +Władysław(a) i Henryk Kurpiewscy

18:30 - +Marian Sudnik 5m. po śm. (od r.Podziewskich)

18:30 - +Kazimierz, Ludwika(k), Czesława(k)

10/06 SOBOTA

7:30 - +Henryk Piotrowski 30dz. po śm.

9:00 - chrzest: Pola Butkiewicz

10:00 - Leszczewo

16:30 - ślub: Magdalena i Bartosz

18:30 - +Krystyna Jankowska 8m. po śm.

18:30 - +Jerzy Klimont

11/06 X NIEDZIELA ZWYKŁA

9:00 - +Aniela, Czesław, Józef z r.Osewskich

9:00 - +Stanisław, Jadwiga Omilianowicz

12:00 - dziękczynna za pobyt św. JPII w Wigrach

12:00 - +Jerzy Korsak i z c.r. Korsak

12:00 - za parafian

19:00 - +Antoni Bednarko, Daniel Moroz

Maćkowska Ruda; 10:30 - +Halina 10r. śm. Antoni, Ewa, z r.

Czajkowskich, Wasilewskich

UROCZYSTOŚĆ BOŻEGO CIAŁA

(Ciąg dalszy ze strony 4.)

nych i narodowych, na przykład w okresie zaborów procesje były często manifestacjami narodowościowymi, a w czasach Polski Ludowej udział w procesji Bożego Ciała miał charakter religijno-narodowy i był formą sprzeciwu przeciwko narzucanej ideologii, bywało, że pojawiały się akcenty solidarnościowe i patriotyczne.

Kościelny ceremoniał tego dnia ubogacają pieśni eucharystyczne. Podczas procesji śpiewane są pieśni, w których wierni składają hołd Bogu. Najpopularniejszą pieśnią Bożego Ciała jest wiersz Franciszka Karpińskiego:

Zróbcie mu miejsce Pan idzie z nieba / Pod przymiotami ukryty chleba. / Zagrody nasze widzieć przychodzi, / Jak się Jego dzieciom powodzi. / Otocz Go wkóło, rzeszo wybrana. / Przed twoim Bogiem zginać kolana!...

Oktawa Bożego Ciała

Po uroczystości Bożego Ciała rozpoczyna się oktawa, która dawniej uważana była za czas niezwykły i wolny od prac polowych. W tym okresie kobiety także nie prały bielizny kijankami, aby nie ściągnąć burz. Mądrość ludowa zalecała: „W Boże Ciało z Boską chwałą, Słowo nam się Chlebem stało, nie tnij zboża ni kapusty, bo

odnajdziesz w niej rdzeń pusty”.

W kolejnych dniach po Bożym Ciele, w kościele odprawiano nabożeństwa, które miały wybłagać urodzaj, a tradycja ludowa upowszechniła wiele powiedzeń i wróżb dotyczących tego okresu: „Boże Ciało pogoda darzy, rok będzie dobry dla gospodarzy”; „Jaki dzień jest w Boże Ciało, takich dni potem niemało”; „Na Boże Ciało żyta kwitało”; „Na Boże Ciało siej proso śmiało”.

Po czwartkowych uroczystościach Bożego Ciała przez cały tydzień odbywają się procesje, ale już tylko wokół kościoła. Z czasem oktawy i procesji wiąże się zwyczaj wykonywania wianków z ziół i kwiatów. Dawniej wito zwykle kilka wianków z mocno aromatycznych roślin: mięty, rozchodnika, macierzanki, kopytnika, tymianku, później także z kwiatów ogrodowych. Wianki te pozostawiano w kościele na całą oktawę, aby nabrały dobroczynnej mocy i dopiero po tym czasie zabierano je do domu, albo codziennie przynoszono je na procesję. Współcześnie święci się wianki w ostatni dzień oktawy. W przeszłości małe wianuszki, związane czerwoną wstążeczką, po poświęceniu w kościele wisiły w domu nad drzwiami, nad oknami, przy świętych obrazach, u wrót stodół i obór, aby broniły domu przed pożarem, burzą, gradobiciem i szkodnikami oraz przed czarownicami, które zabierały krowom mleko. Zioła z tych wianków wykorzystywano przez cały rok – dodawano do pożywienia chorującym zwierzętom, spalano, w czasie burz, by ochronić dom przed piorunami, dymem z wianków leczono ból gardła i przestrach u dzieci. Z poświęconych wianków przyrządzano napary na różne dolegliwości i choroby. Intensywny zapach ziół miał odstraszać złe moce. Wkładano wianek pod pierwszą skibę, pod fundament nowobudowanego domu, zakopywano na rogach pola dla ochrony i błogostawieństwa Bożego.

Uroczystość Bożego Ciała jest wielkim świętem Kościoła, ale również wiąże się z tradycją ludową, radością i pięknem polskich procesji. Boże Ciało to święto Eucharystii, które w kulturze ludowej miało charakter widowiska kultowego należącego do tradycji wiosennego świętowania, stąd prośby o pogodę, urodzaj, odsunięcie klęsk żywiołowych. Kwiaty, zielone gałązki, wianki wskazują na przedchrześcijańskie znaczenie odradzającego się na wiosnę życia. [...]

Opracowanie: dr Małgorzata Dziura z Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej / <http://ptsmlodz.pl>

OGŁOSZENIA ...

(Ciąg dalszy ze strony 2)

not. Zgłoszenia na listę w zakrystii. Wyjazd z Wigier o godz. 8.00 (koszt ok. 50 zł). W niedzielę stacja kongresowa we wszystkich parafiach.

◆ Dziękujemy wszystkim za modlitwę i ofiary składane na cele remontowe. Od ofiarodawców, których polecamy w nowennie do Matki Bożej, wpłynęło 100zł. Za tydzień ofiary na utrzymanie kościoła.

◆ Klasztor poszukuje pracowników do kuchni w godzinach porannych do robienia kartaczy. Informacje pod tel. 789190068.

◆ Rekolekcje: 16-18.VI. - O. Józefa Witko OFM - „Gdy życie stawia trudne pytania”; 24-25.VI. - O. Michalitów, Bractwa Szkaplerza i czcicieli Św. Michała Archanioła. Zapisy w recepcji.

Solenizantom i jubilatom tego tygodnia życzymy Bożego błogostawieństwa oraz opieki Maryi w codziennym życiu.

Serdecznie zapraszamy na kolejne
WIGIERSKIE SPOTKANIE BIBLIJNE

**WTOREK 6/06/2023 r.: 18:30 - Msza święta,
następnie konferencja**

Odszedł do wieczności:

+JERZY PYTKO

Zmarłego polecamy Miłosierdziu Bożemu a Rodzinie i bliskim składamy wyrazy współczucia.